

Azərbaycançılıq ideyasının təbliği - "Heydər Əliyev İli"

№ 45 (2369) 24 noyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

İSTEDADLAR OCAĞI - HEYDƏR ƏLİYEV!

Azərbaycanın çox böyük ziyalı, millət vəkili, Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor rəhmətlik Şamil Qurbanovun 2021-ci ildə "Azərbaycan" Nəşriyyatı tərəfindən Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılığına, doğmalarına həsr olunmuş "İstedadlar ocağı" kitabı çap edilib. Həmin kitabı oxuduqdan sonra bir daha Heydər Əliyevin necə böyük şəxsiyyət və siyasi xadim olduğu gün kimi aydınlaşır. Çünki professor Şamil Qurbanov da milli ruhlu, milli təfəkkürlü böyük bir ziyalı idi. Və onun Ulu Öndərə bağlı qələmə aldığı bu kitab Şamil müəllimin ürəyinin səsi idi. Kitabdan oxuyuruq: "Bizim normal həyatımız, əmin-amanlığımız 1993-cü ildən başladı. Heydər Əliyev 1994-cü ilin noyabr ayının 28-də Ümumrespublika toplantısındakı yekun sözlündə deyirdi: "İndi Azərbaycana ömürlük gəlmişəm, bura mənim

doğma vətənimdir, doğma torpağımdır. Məni buradan heç bir qüvvə tərpədə bilməz. Mən bu işi ya başa çatdırmalıyam, ya da bunu edə bilməsəm, Azərbaycan dövlətçiliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü yolunda həlak olacağam".

Bu idi kişilik və iradə möhkəmliyi. Həmin müddət ərzində biz nə eləmişiksə, necə böyük nailiyyətlər qazanmışıqsa, həmsini Heydər Əliyevin sayəsində eləmişik. Bir gün gələcək, yaşadığımız bu dövr tarix olacaq. O zaman indiki nailiyyətlərimiz hər tərəfdən baş qaldırır, dil açacaq, onda gələcək nəsil görəcək ki, bu nailiyyətlər necə böyük ustalıqla həyata keçirilmişdir. Dahilik o deyil ki, kənarında dayanıb həyatın ümumi axarını seyr edəsən. Dahilik odur ki, çoxlarının ağlına gəlməyən şeyləri vaxtında sən edəsən və xalqını dahiyənə şəkildə ağı günə çıxardasan".

Əlbəttə, Şamil müəllim Heydər Əliyevin böyük şəxsiyyətini elə obrazlı,

elə gözəl oxucuya çatdırır ki, adam buna məəttəl qalır. Məəttəl qalır ki, o, Ulu Öndərin uzaqgörənliyini və dahiyyətini çoxlarından daha tez görür və ona böyük dəyər verir. Ona görə də belə bir fikri davam etdirir: "Və indi hiss edirik ki, milli-mənəvi dəyərlərimizə Ulu Öndər çox böyük qiymət verib. 31 dekabrı Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü kimi qeyd edilməsi məhz belə dəyərlərdəndir. Bunu biz ən qədim bayramımız kimi qeyd etməli, səsimizi bütün dünyaya yaymalı, car çəkməliyik. Əvvəla, ona görə ki, bu Heydər Əliyev cənablarının adıyla bağlıdır. Çünki dünya azərbaycanlılarının həmrəylik gününün qeyd edilməsi onun özünün təşəbbüsü ilə yaradılmışdır və bizi bu mühüm işə o, alışıdır. İndi görün, o vaxtdan nə qədər zaman keçir. Hamımız görürük ki, hörmətli Heydər Əliyev cənabları hər nə edirsə, gözəl edir, vaxtında edir, dürüst edir və onun təşəbbüsü ilə keçirilən hər bir bayram xalqın hafizəsində əbədi qalır".

Milli-mənəvi dəyərlərlə bağlı Şamil müəllim öz fikrini orijinal şəkildə belə ifadə edir: "Hər bir xalq öz orijinal ədəbiyyatı ilə yaşayır. Ədəbiyyat xalqın danışan dilidir, mənəvi ələmidir, görün gözü, eşidən qulağıdır, hər bir xalq ədəbiyyatı ilə başqa xalqların sırasında özünə yer tutur. Azərbaycan xalqının gözəl ədəbiyyatı olub, var və gələcəkdə də olacaqdır. Biz belə ədəbiyyata alışmışıq. Amma indi keçid dövründə yazıçılarımız, sənət adamlarımız ağır günlər keçirirlər. Onlara əl uzatmaq, onlara xoş söz demək baş ucalığıdır, Allah işidir. Belə bir Allah işini bizim Prezidentimiz Heydər Əliyev çətin anlarda da unutmadı. Bir neçə dəfə fərman verdi və 50 nəfər-

dən çox qocaman ədəbiyyat və incəsənət xadimləri üçün ayda bir milyon məbləğində ömürlük fərdi təqaüd təyin etdi. Bunun maddi tərəfini bir yana qoysaq, mənəvi tərəfi daha çoxdur. Bunların içərisində rəssam Mikayıl Abdullayevi, şair Balaş Azəroğlunu, dünyada ilk azərbaycanlı balet müəllimi Qəmər Almaszadəni, müasir Azərbaycan poeziyasının klassiki Mirvarid Dilbazinin, yazıçı İsa Hüseynovu, müğənni Sara Qədimovanı, çoxdandığı səhnədə görünməyən Fatma Mehriyevanı, aktyor Vera Şiriyeni, Nəsimə Zeynalovanı görəndə ürəyim dağa döndü. Belə hissləri Azərbaycanda çox adam keçirir".

Sabiq millət vəkili, professor Şamil Qurbanov xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri içində Ulu Öndərin Azərbaycan dilinə verdiyi böyük qiyməti tarixin yaddaşına yazır: "Azərbaycan xalqı çox istedadlı xalqdır. Bu mənim fikrim deyil, M.F.Axundovun fikridir. Bu nüdumaq, qiymətləndirmək, xalqın istedadını üzə çıxarmaq, ona istiqamət vermək, şərait yaratmaq nadir adamların işidir. Milli şüurun da, məfkurənin də əsas qayəsi xalqa sarılmaq, vətənpərvərlik hissəyə bürünməkdir. Hörmətli Heydər Əliyev cənabları həmişə, hər yerdə bu məsələləri özünün amalına çevirmiş və bunu bir an da olsa, yadından çıxarmamışdır.

Bununla əlaqədar olaraq hörmətli Heydər Əliyev cənabları ilə bağlı bir neçə əlamətdar hadisəni sizin yadınıza salmaq istəyirəm. Birinci və ən başlıcası xalqın vücudu, mövcudluğu hesab olunan dillə bağlıdır. Dil yoxsa, xalq da yoxdur. Biz uzun müddət dil içərisində dil, din qadağaları içərisində din saxlamışıq. O zaman ki, bu

qadağalar sökülüb dağıldı, tarıma çəkilməmiş əsəblər heç bir məhdudiyyət görmədən açıldı, onda hər şey dəyişdi. Dilimizin başna nə oyun açdılar, nə yaralar törətdilər İlk baxışda bunlar xırda görünür.

Amma bu xırda şeylərdən böyük bəlalər törəyirdi. Bir sıra ziyalılarımız deyirdilər ki, əgər dilin türk dili qrupuna daxildirsə, onu nə üçün türk dili adlandırmayacaq?! Əgər hörmətli Heydər Əliyev cənabları bu deyilənləri dəstəkləsəydi, görün biz nə qədər çətinlik çəkəcəkdik. O zaman çoxu belə deyirdi:

"Nə olsun, qoy dilimiz, millətimiz türk adlandırılınsın, yazanda yenə indi yazdığımız kimi yazacağıq, yəni azərbaycanca yazacağıq. Əgər onların dediyi kimi olsaydı, onda bu gün Azərbaycanlıların Beynəlxalq Həmrəylik gününü necə adlandırmalı idik?! Dünya türklərinin həmrəylik gü-

nü? Yox, belə olmaz! Xalq var, xalqın adı var!

Başqa cür olsaydı, böyük Üzeyir Hacıbəyov özünün "O olmasın, bu olsun" əsərində o dövrün dil pəhləvanlarını satıra atəşinə tutmazdı, başqa cür olsaydı, böyük Firudin bəy Köçərli, Ömər Faiq Nemanzadə və başqaları dildə Osmanlıpərəstliyin əleyhinə gətməzdilər. Həmişə və hər yerdə bütün xalqlarda ara qarışdırırlar xəbis niyyətlərini dildən başlayırdı. Hətta böyük Rus xalqının tarixində də belə hadisələr olmuşdur.

FAIQ QISMƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

